

11

Februara 1974. igrao sam lokalni turnir u Galeriji bridža i igara. Moj partner Stenli Tjulin, stručnjak za osiguranja, bio je pljunuti Badi Heket¹. Među parovima protiv kojih smo igrali bila su i dva mlada pravnik. Zbog moje greške smo na jednom bordu imali izuzetno loš rezultat. Smučilo mi se, pa sam se prošetao do posude s kafom. Kada sam se vratio, za stolom je tekla ovakva rasprava.

“Na ovim lokalnim turnirima prosto nema pravih protivnika”, rekao je jedan od pravnik. Imao je četkastu frizuru i preplanuo ten.

“Je li?” upitao je Stenli. On je sebe smatrao ‘pravim protivnikom’.

“Da. Svi protiv kojih smo igrali su pravili greške. Dao bih sve da zaigram protiv šampiona.”

“Ma nemoj?”

“Mogli bismo slobodno da zatvorimo naše kancelarije kada bismo stalno mogli da igramo za novac protiv pacera poput vas.”

Sada me je razgovor zainteresovao. “Stvarno?” rekoh.

“Naravno. Što ne probaš da utvrdiš lično?”

Ovo je bio kockarski san, onakav kakav može da se ostvari samo u igri kao što je bridž, gde su lica šampiona nepoznata koliko i sile koje stoje iza nekih političara.

Ovce se najlakše šišaju kada to same zatraže. Ja načelno izbegavam da navlačim ljude na kocku.² To može da bude vrlo neprijatno. Ali, prosto me je svrbelo da ovu dvojicu naučim pameti.

“Pa sad, ne znam”, rekao sam. “Ti i tvoj partner ste prilično dobri.” Zapravo tada sam podučavao dvojicu gimnazijalaca koji bi mogli da ih potuku.

“Eto, u tome je problem. Nema pravih protivnika.”

---

¹ *Buddy Hackett*, popularni američki komičar. *prim. Prevodioca*

² Sontag koristi imenicu *hustler* i glagol *hustling*. Imenica ovde označava čoveka koji, izdajući se za neznalicu, navodi ljude da se kockaju protiv njega, kako bi im uzeo novac. *prim. Prevodioca*

“Voleo bih da postanem dobar kao vi”, rekoh, trudeći se da se setim šta bi Met Kerol učinio u ovakvoj situaciji. “Možda bismo i mogli da igramo protiv vas. U bridžu ima mnogo sreće, pa ćemo možda i mi imati malo. Ako izgubimo, smatraću da sam platio za podučavanje.”

“Onda je dogovoreno. Sutra uveče kod mene?”

“Koliki je ulog?” Pokušao sam da izvedem da mi ruke zadrhte. Stenli Tjulin je bio savršen. Glumio je dvoumljenje, tešku ulogu čak i za iskusnog kockara.

“Petnaest centi poen?” upitao je pravnik.

“To je previše.”

“Deset centi?”

“Važi. Spreman sam da vam platim za ono što smatram nastavom.”

Da su nastavili da igraju verovatno bismo postali vlasnici njihovih advokatskih firmi. Bili su loši igrači koji su preterano dobro mislili o svojim sposobnostima. Kroz dva sata su rekli da su gotovi za to veče. Rekli su i nešto o tome koliko smo imali sreće. Uzeo sam svoj tal, otišao u *Lutis* – najbolji francuski restoran u Njujorku – i potrošio deo.

Nisam se trudio da pred ovom dvojicom advokata sakrijem svoju veštinu. Želeo sam prosto da ih potučem. Ipak, partija za najveće pare koju sam igrao, a koja se odigrala mesec dana nakon što smo pregazili advokate, zahtevala je sposobnosti za glumu, koliko i za bridž.

Već dva meseca držao sam časove Roju Koks. On je bio visok i mršav, star oko četrdeset godina, slobodni arhitekt koji se specijalizovao u projektovanju privlačnih, prostranih, funkcionalnih, nesegregiranih¹ naselja. Radio je na projektu u Restonu, Virdžiniji, i na još jednom u Kolumbiji, Merilend. Koks je zarađivao dosta novca, od kog je dobar deo gubio na kocki.

Dvaput mesečno Roj Koks je putovao na Jamajku i igrao golf, džin-remi i briž u novac sa grupom ‘prijatelja’. Zbog tih prijateljskih putovanja me je i potražio. Bio je dobar u golfu (imao je hendikep osam) i džin-remiju (koji je uglavnom veština, ali postoji i činilac sreće), ali su ga u bridžu sahranjivali. Došao je k meni nadajući se da bih mogao da učvrstim njegovu igru. Gubio je na bridžu 4.000 dolara mesečno, a toliko je otprilike i zarađivao.

Veliki P. Hal Sims², možda najveći američki igrač bridža kasnih '20-tih i ranih '30-tih, često se nalazio u situaciji sličnoj Koksovoj, sa bitnom razlikom: Sims je dobijao.

---

¹Nesegregirano naselje – ono u kom nema rasnih ograničenja za stanovanje.*prim.Prevodioca*

²*Phillip Hal Sims*, 1886-1949, jedan od najvećih američkih igrača i vodeći stručnjak u prvim godinama razvoja kontrakt bridža. Telesni i duhovni džin, oštrog karaktera, ostao je u sećanju i po brojnim anegdotama. Umro je na Kubi, u svojoj vili, tokom jedne partije rober bridža.*prim.Urednika*

P. Hal Sims je učio bridžu Osvalda Džekobija. Pre Drugog svetskog rata Sims i Eli Kalbertson su bili najvažniji američki igrači. Sims je, pride, bio i izuzetan igrač golfa. Imao je hendikep dva. Sims je odlazio u pomodne društvene klubove i ubeđivao vrhunske igrače golfa da igraju protiv njega u novac. Ulozi su bili vrlo visoki, i sve što je Sims tražio zauzvrat bilo je da igrači golfa uveče igraju bridž protiv njega u iste uloge. Gubio bi male sume na terenima za golf, a posle čistio stolove za bridž.

Na nesreću, Roj Koks nije bio P. Hal Sims. Male sume koje je dobijao na terenima za golf su se topile nakon samo nekoliko deljenja bridža.

Koks nije bio dobar učenik. Predugo je igrao sa slabim igračima i pokupio je loše navike koje je bilo teško iskoreniti. Jedinu način za ulazak u slem koji je znao bio je Blekvud. Bio je naviknut da licitira svoju kartu – problem mnogih nestručnjaka – umesto da razmenjuje informacije sa partnerom.

Roj Koks i ja smo imali nekoliko časova nedeljno, a svake dve nedelje on je puto-
vao na Jamajku. “Ovoga puta ću da ih pobijem, Al”, rekao bi.

“Mislim da još nisi spreman”, rekao bih ja.

Zapravo, bio sam siguran da nije spreman. Ipak, kada bih mu to rekao, on bi verovatno prestao da dolazi na časove. Smatrao sam da ga ništa ne može odvratiti od kockanja i nadao sam se da možda mogu da podignem njegov nivo igre, toliko da stekne makar *šansu* da pobedi.

Svakog drugog petka on bi odleteo, pun nade, da se suoči sa svojim mučiteljima, a u ponedeljak bi došao ponovo u moj stan, siromašniji, ali odlučan da pokuša ponovo.

Tokom dva meseca časova dosta sam saznao o partijama koje je Koks igrao i o igračima protiv kojih je igrao: lekar po imenu Eliot, teniski profesionalac po imenu Denon i stariji čovek po imenu Vejnrajt koji je, kanda, bio nekakav profesionalni kockar opšte prakse. Imao sam utisak da bi se Vejnrajt kladio na bilo šta, pod uslovom da su šanse povoljne, i da je dobro poznavao mnoge igre, mada ni u jednoj nije bio stručnjak.

Verzija bridža koju su ova četvorica igrala se zove ‘Čikago’. U ‘Čikagu’ se igraju četiri deljenja sa određenim partnerom. U prvom deljenju nijedan par nije u zoni, u drugom je deliočev par u zoni, u trećem je u zoni drugi par, a u četvrtom su oba para u zoni. Nakon četiri deljenja obračunavaju se rezultati i novac menja vlasnika. Ulog im je bio pedeset centi po igraču, odnosno dolar po paru za poen.

Kada se odigraju četiri deljenja, igrači menjaju partnere. Posle nova četiri deljenja se ponovo menjaju. Tako, posle dvanaest deljenja, igrači koji su bili partneri na početku ponovo igraju zajedno. U Čikagu svaki igrač igra sa svakim drugim igračem tokom tri runde.

Čikago je pojačana verzija rober bridža. Zbog činioca zonalnosti poeni mogu da se izgube ili osvoje veoma brzo. Bio sam ubeđen da Koksa pljačkaju, iako nisam mislio da ga baš varaju. Zašto bi varali? Mogli su lako da mu uzmu novac ako su bili iole dobri igrači. Bio sam siguran da njih trojica dele na kraju seanse sve što Koks izgubi. Pošto je to iznosilo oko 670 dolara po čoveku svake dve nedelje, vodili su vrlo unosnu igru.

Pitao sam se zašto je Koksu trebalo toliko vremena da dâ predlog.

“Al”, rekao je, “pitam se da li bi hteo da mi pomogneš. Mislim da me varaju, pa bih voleo da podeš sa mnom u Kingston i gledaš igru. Ja ću da platim sve troškove. Želim samo da se uveriš da je igra poštena.”

“Ne mislim da te varaju”, rekoh.

“Ali ja *stalno* gubim. Sreća bi nalagala da ponekad pobedim.”

“Ne, ne bi.”

“Ipak, pođi sa mnom. Samo da vidiš.”

“Evo šta ćemo da uradimo...”

Razmišljao sam o tome već neko vreme. Iako nisam verovao da Koksa varaju – niti korišćenjem sistema signala, niti nepoštenim deljenjem – igra je bila ‘nameštena’ tako što je on bio meta, a ostala trojica su, iza njegovih leđa, verovatno delila njegov gubitak. Rekao sam Koksu da ću poći sa njim na Jamajku i pomoći mu da povрати nešto od svog novca, ali da će morati da radi ono što mu kažem.

Kada bih mogao da se ubacim u igru – a bio sam uveren da mogu – igrao bih, rekao sam Koksu, slabo u dve od tri runde kada nisam sa njim u paru. Rekao sam mu da bi on trebalo da igra normalno. Tokom dve od tri runde on ne bi mogao ni da izgubi niti da dobije novac; sve što bih ja izgubio kada nismo partneri, on bi dobio, i obrnuto. Ni naši protivnici tokom tih rundi ne bi mogli da dobiju ili izgube. Ono što bi oni pokušavali je da unište Koksa i mene kada igramo zajedno. To je, naravno, bilo baš ono što bismo mi radili, nadajući se da oni toga neće biti svesni. Moj predlog je Koksu zvučao kao prevara i oklevao je.

“Radili bismo samo isto ono što oni rade tebi”, rekao sam. “Zapravo, mi bismo bili pošteniji. Namestili bismo dve od svake tri runde. Oni su tebi nameštali *svaku* rundu.”

Koksu nije trebalo mnogo ubeđivanja. Sumnjao je da ga varaju. Možda u mojim rečima ima istine.

Saglasio sam se da uzmem 10 procenata od njegovog dobitka, koliki god bio, plus troškove. Koks je bio spreman da plati više, ali ja to nisam želeo. Nije me zanimalo da postanem kockar, a ako bismo dobili mnogo, svakako bi došlo do iskušenja da se proba ponovo. Takođe, ako izgubimo – što je svakako bilo moguće sa Koksom kao partnerom – on bi, prirodno, bio nezadovoljan što sam seo da igram sa šansom

za veliki dobitak, a bez ikakvog rizika po sebe. "Sve što tražim ako dobijemo", rekao sam, "jeste tvoje obećanje da više nećeš da igraš sa tim društvom. Igraj sa nekim drugim, ako već moraš, sa društvom u kom ćeš imati svog partnera, ali ne sa njima."

"U redu", rekao je.

"Dobro, onda putujemo za četiri nedelje."

"Četiri nedelje? Oni me očekuju za dve."

"Videće te za četiri."

"Kako da znam da će još biti tamo? Kako da znam da nisu našli nekog drugog?"

"Dajem ti reč da će biti tamo."

Naravno da će biti tamo! Ovce poput Koks se ne nalaze lako. Ali, imao sam važnih razloga da tražim čekanje od četiri nedelje. To mi je davalo vremena da naučim Koks da igra *sa mnom* kao partnerom. Ranije, dok sam mu davao časove, nisam imao nameru da igram sa njim. Takođe sam znao da nam treba 4.000 dolara za tu partiju, a pošto je Roj gubio novac brzinom kojom ga je zarađivao, smatrao sam da su mu potrebne četiri nedelje da prikupi potreban ulog. (Nisam nameravao da uložim 2.000 dolara sopstvenog novca u tu partiju.)

Štaviše, želeo sam da nam obezbedim svaku moguću prednost. Verovao sam da će se ona trojica na Jamajci uplašiti da su izgubili svoj hleb svagdanji i da će, kada se pojavimo za četiri nedelje, biti toliko srećni da će postati posebno pohlepni.

Krenuli smo za Jamajku iz Njuarka, Nju Džersi. Koks je, onako mršav, nervozan, drhtav od iščekivanja, bio toliko željan akcije da ste ga mogli ubediti da skoči padobranom iznad Kingstona pre nego što avion sleti.

Nebo nad Jamajkom je bilo onoliko plavo koliko je njujorško bilo sivo. Vožnja taksijem do kluba u kom je Koks gubio novac trajala je čitav sat. Skratio sam vreme pričajući sa taksistom o njegovoj zemlji i zaključio da to nije mesto u kom bih želeo da živim. Stopa nezaposlenosti je bila 35 odsto, postojao je ogroman geto usred Kingstona, zvan Kanalgrad (usred Kanalgrada nalazio se zatvor ograđen bodljikavom žicom), nasilje je u zemlji bilo prirodna stvar, a ono nekoliko bogataša živelo je u planinama iznad grada.

Sišli smo sa glavnog puta na čisti popločani odvojak koji nas je vodio pored šume, terena za golf, teniskih terena i bazena za plivanje. Stali smo ispred velike zgrade kolonijalnog tipa. Dvojica crnih ljudi su nam otvorila vrata sa obe strane, a treći je poneo naš prtljag. Pošli smo za njim u ogromnu salu.

Čovek za pultom za rezervacije bio je Britanac. Izgledao je srećan što vidi Roja Koks. "A Vi ste", rekao je listajući knjigu, "Vi ste, dakle, g. Lejhi."

“Al Lejhi”, rekao sam. Nadao sam se da mi Roj neće zaboraviti ime kada počne partija.

Uočio sam kako se jedna lopta za plažu kotrlja prema nama. Odmah sam znao ko je to.

“Roj! Roj, dragi prijatelju!” Bio je visok pet stopa i dva inča i težak 250 funti. Nosio je sportsku košulju duginih boja i kaki bermuda pantalone. “Brinuli smo se za tebe. Jesi li bio bolestan? Zadržao te posao? Porodični problemi?”

“Sve je u redu”, rekao je Koks. “Trebalo mi je malo pauze. Izgubio sam dosta para, pa sam mislio da bi mi mali predah možda okrenuo sreću.”

“Gubio si? Ja o tome nikada ne vodim računa. Ipak, ne bi trebalo da tako bacaš prijatelje u brigu.”

“Da vas upoznam”, rekao je Koks. “Gospodine Vejnrajt, ovo je g. Al Sss... Lejhi.”

“Drago mi je, gospodine”, rekoh.

“Gospodine Slejhi, Rojev prijatelj je i moj prijatelj.”

“Lejhi”, rekoh.

“Oh, mora da nisam dobro čuo.” Nije skidao osmeh sa lica, ali, imao je oštre, oprezne oči bankara.

U sebi sam opsovao Koksa i zaključio da on nije vredan truda. Jedva što smo stupili u predvorje kluba, a već je zabrljao. Vejnrajt se i dalje široko smešio, ali sam osećao kako me odmerava, procenjuje.

“Nikada ranije nisam bio na Jamajci”, rekoh. Bar ovo je bilo istina. “Čime se bavite, g. Vejnrajt?”

“U penziji sam. Šta Vi radite?”

“Radim za svog oca.”

“Čime se on bavi?”

“Taksi prevozom.”

“Stvarno?” Njegova pohlepa je podstakla cinizam.

“Hajdemo do naših soba”, rekoh Koksu. “Voleo bih da odspavam do večere.”

“Šta kažete na malo bridža?” upita Vejnrajt Koksa. “Srećom, Denon i Eliot su ovde. Upravo sam ih video kod bazena.”

“Ja sam za”, reče Roj Koks.

Hteo sam da zaplaćem. Četiri nedelje sam sa Koksom uvežbavao ovu situaciju, za koju sam verovao da će biti delikatna, i evo ga sad, tek što je izašao iz aviona posle dugog puta, željnog da se kocka protiv tri odmorna kockara. Još gore, izgledalo je da je zaboravio sve što smo se dogovorili. Prvo, logično je bilo da nađemo načina da *mene* ubacimo u partiju. Drugo, ideja je trebalo da bude *njihova*. Treće, trebalo je da izvedem tačku dobitnika Oskara pre nego što partija počne.

“Zašto ne zaigrate posle večere”, pitao sam Koksa. “Ja sam umoran, ali bih voleo da te gledam dok igraš. I g. Vejnrajta takođe. Pričao si mi da je on dobar igrač.”

“Roj preteruje”, reče Vejnrajt. Želeo je da me ubije. Za trenutak je zaboravio incident sa “Slejhi”. Želeo je da dovuče Roja Koksa za bridž sto, a ja sam bio bogata, razmažena propalica, koja priča o jelu i spavanju.

“Možda bih i ja mogao prvo malo da odspavam”, reče Koks.

Čuo sam kako se u pozadini njegova žena i kćer raduju. Ovo je bilo prvo kockarsko putovanje sa kojim su se složile. Njegova žena je razgovarala sa mnom o tome pre puta: “Da li stvarno mislite da biste mogli da pobedite? A ako pobedite, da on sa njima više neće igrati?”

Rekao sam joj da se nadam.

Vejnrajt je znao da je izgubio. Bilo bi suviše očigledno da i dalje navaljuje. “Možda će vam odmor dobro doći”, rekao je. “I dobra večera.”

“Da li biste bili moj gost na večeri”, pitao sam Vejnrajta. “Roj mi je mnogo pričao o Vama.”

“Sa zadovoljstvom”, odgovorio je. Nije mu se dopadalo što mora da čeka, ali nije imao izbora.

Razgovarao sam sa Rojom Koksom u njegovom bungalovu pre nego što sam otišao u svoj. Zamolio sam ga da upamti da se zovem Lejhi, a zatim prešao sve ono što smo učili protekle četiri nedelje.

Naučio sam ga da koristi jednosmerne transfere (koji bi omogućili da ja postanem izvođač – onaj koji zapravo odigrava kontrakt). Takođe sam naglasio da, kada ja otvorim licitaciju, a protivnici intervenišu, pokuša da kontrira ako ima dobre adute i ako je kratak u boji koju sam licitirao. Mislio sam da njihovo odigravanje nije naročito dobro i da – naročito na drugom nivou – overkoliraju sa slabim bojama. Nadao sam se da ćemo da upišemo mnogo kaznenih poena.

Licitiranje slemova je bilo važno zbog visokih uloga. Koks je bio ‘krljač’, siledžija koji je skakao pravo u Blekvud kad god namiriše slem. Naučio sam ga drugim postupcima. Objasnio sam mu da mora da mi poveri odlučivanje da li da se licitira slem ili ne.

Na kraju smo se usredsredili na baražne licitacije (licite sa dugom bojom i ograničenom onerskom snagom). Rekao sam Koksu da, kada nismo u zoni, može da baražira sa đubretom, na primer, sa sedmim praznim kraljem karo. Kada smo u zoni, pak, nisam nikako želeo tako nešto.

Stigli smo u klub u dva, a sada je bilo četiri. Spavao sam do šest, zatim se istuširao vrelom vodom i obukao se polako i pažljivo. Biće veoma važno kakav ću utisak da

ostavim na Vejnrajta. Obukao sam sportski sako, malo previše upadljiv, i vezao kravatu islikanu slonovima, simbolom Republikanizma.¹

Sastali smo se na ulazu u trpezariju. Vejnrajt je bio opušten i vedar. Nosio je večernje odelo i crnu leptir mašnu. Njegovo preplanulo lice bilo je gotovo ružičasto od talka koji je stavio posle brijanja, a na deset stopa mogao sam da osetim miris njegove kolonjske vode.

Trpezarija je izgledala kao i sve dugo u klubu. Dekor je bio u kolonijalnom stilu. Crnopusi konobar nas je odveo do stola. Išao sam iza Vejnrajta. Hodao je neobično, gotovo da je odskakao na jastučićima stopala. Podsećao me je na ostarelog sumorvača.

Poručio sam bocu šampanjca od 75 dolara. Koks je već počeo da sumnja u našu strategiju. Želeo je da odmah počne sa igrom.

“Vi mora da ste odličan igrač bridža”, rekao sam Vejnrajtu. “Imate li – kako se ono kaže – Ekspert poene?”

“Master poene. Ne, igram samo iz zabave. Uživam da igram sa prijateljima poput Roja.”

“I kockate se, zar ne?”

“Samo da začinimo igru”.

“Znam šta mislite”, rekoh. “Ja ne mogu da gledam fudbal a da se ne kladim, makar malo.”

Naručio sam najskuplje jelo iz jelovnika i nagovarao Koks a i Vejnrajta da učine isto. Žalio sam se na poslugu, iako je bila savršena, i izneo nekoliko bezveznih teorija o kockanju, za koje sam rekao Vejnrajtu da su ‘matematički dokazane’. Kada je stigao račun izvukao sam svežanj novčanica debeo dva inča i izvukao tri po 100 dolara sa vrha.

“Pa”, rekoh, “da se zaigra. Jedva čekam da vidim prave igrače u akciji.”

“Rekoste da je Vaš otac ima taksi biznis?” upita Vejnrajt.

“Da, ali nikada ne biste rekli. On čak i vozi taksi. Kaže da voli taksiste. Mene nikada nećete videti kako vozim taksi.”

“Vaš otac je sve stekao sopstvenim radom.”

“Baš tako”, rekoh prezrivo i ponadah se da će mi tata oprostiti.

Sala za kartanje bila je na spratu, jarko osvetljena i sva u belom. Bila je veličine tri boksterska ringa i imala je sedam stolova sa zelenom čojom na površini. Za tri stola su sedeli pokeraši. Mnogi od njih su bili Kinezi. Za četvrtim stolom su sedela dva čoveka otprilike mojih godina. Ustali su kada smo ušli Denon i Eliot.

---

¹ Republikanska stranka u SAD okuplja konzervativniji i imućniji deo stanovništva.*prim. Prevodioca*

Eliot je bio lekar. Bio je visok šest stopa, ali debeo poput Vejnrajta. Denon, profesionalni teniser, bio je iste visine, ali vitak, i imao je najpreplanuliji ten koji sam u životu video. Obojica su pozdravili Roja Koks sa radošću i brigom za koje sam bio siguran da su stvarni, ali ne i za razloge koje su naveli. Zatim sam predstavljen.

“Zašto se Vi ne biste pridružili?” predložio je Vejnrajt. Počeo sam već da brinem da li će da me ponudi.

Eliotove obrve se podigoše i Vejnrajt vide da sam to primetio.

“U redu je, doktore”, reče. “Nećeš morati da se sušiš. Ja ću da budem kibicer.”

“Ne znam da li bi valjalo”, rekoh ja. “Sigurno ću da zadržavam igru.”

“Gluposti”, reče Denon, koji je shvatao brže od Eliota. “Voleli bismo da igramo sa Vama.”

“Pa, ne znam...”

“Sedi s nama” reče Roj Koks, baš na vreme. “Doživćeš sve ono kroz šta sam prošao.”

“Ne plašite se valjda da izgubite malko, a?” reče dr Eliot. Bio je pravi zvekan.

“Siguran sam da se ne plaši”, reče Vejnrajt.

“Ne, ne plašim se”, rekoh ja, kao uvređeno. Krenuo sam da izvlačim svežanj novčanica iz džepa, da pokažem kako je gubljenje novca nešto na šta sam ponosan. Vejnrajt stavi svoju ruku na moju.

“Nema potrebe”, reče.

“U redu”, rekoh ja. “Ko s kim igra?”

“Nema stalnih parova”, reče Vejnrajt. Objasnio mi je pravila.

“Zvuči prilično zamršeno”, rekoh ja.

“Shvatićete”, reče Denon. “Hoćete li da počnete kao moj partner?”

Eliot promeša karte. “Igrate li mnogo?” upita Vejnrajt. Stajao je iznad mene, a glas mu je bio prijateljski.

“Ne mnogo. Više volim džin-remi, ali sve su igre iste, čini mi se.”

“U pravu ste. Ako dobro igrate jednu, dobri ste i u ostalim.”

Eliot mi ponudi da sečem. “Verujem Vam”, rekoh.

“Ipak, što da ne presećete”, reče Denon.

Držao sam karte kao da su japanska lepeza. Bio sam siguran da Eliot, levo od mene, može da vidi bar tri moje karte. To nije ništa menjalo. Denon, Vejnrajt i Eliot ne mogu da izgube, niti da dobiju u prvoj rundi. Nisu bili svesni da Koks i ja imamo isti dogovor. Udario sam nogom o pod i rekao: “Da ih sredimo, g. Denon!”

Koks i Eliot su dobili prvu rundu. U jednom deljenju nisam odgovorio na boju, a u drugom sam atakirao preko reda. “Stvarno mi je žao”, rekao sam Denonu. “Možda bi trebalo da odustanem. Svima kvarim igru.”

“Svi smo ovde prijatelji”, reče Eliot i mahnu rukom oko stola da nas sve obuhvati. Bio je najgluplji od njih trojice, pa sam se pitao zašto su ga uopšte uzeli.

U prvoj rundi sam izgubio 600 dolara. Kako je Koks dobio 600 dolara, nikom ništa.

“Da se odmah isplatimo”, rekao sam.

“Možemo da obračunamo na kraju”, reče Denon.

“Radije bih da platim odmah”, rekao sam. “Tako znam kako stojim.”

“Dobra ideja”, reče Vejnrajt.

Drugu rundu sam igrao sa Rojom Koksom. Iako smo igrali po pedeset centi poen, Koks je zapravo igrao po dolar poen, jer je ulagao za obojicu. Ovo je bio stvarno visok ulog: tri bez aduta u zoni je vredelo 600 poena ili 600 dolara. Veliki slem u zoni bi vredeo više od 2.000 dolara.

Prva runda je bila vrlo važna. Koks i ja smo imali manje od 4.000 dolara. Moj svežanj od dva inča je u sredini bio od bezvredne hartije. Dobar početak bio je životno važan, kako bi se dobilo prostora za predah. Teoretski, ako dobijemo slabe karte, igra može da se završi u dva deljenja.

U prvom deljenju – nijedan par u zoni – Koks je otvorio licitaciju sa jedan bez aduta i toliko je i igrao. Napravio je. Vodili smo za 40 dolara, što je bilo potpuno nevažno. Drugo deljenje je bilo noćna mora. Eliot i Denon su izlicitirali šest pik u zoni. Kontrirao sam, jer sam bio šiken karo i imao sam adutskog asa.

To je bilo to. Ako naprave kontrakt izgubićemo 1.660 dolara. Bili bismo primorani da igramo krajnje oprezno samo da bismo izjednačili, a to bi bilo bolno i trajalo dugo.

Moja kontra na šest pik je bila Lajtner kontra i tražila je neobičan atak. Utrošio sam dva dana pokušavajući da utuvim Koks u glavu značenje ove kontre. Pošto se najčešće koristila protiv slemova, dogovor je bio izuzetno važan.

Koksov početni atak je bio najvažniji. Ako atakira karo, ja ću preseći jednim od malih pikova i kasnije uzeti štih asom. Ako atakira bilo šta drugo, možemo da se nađemo na ranom avionu za Njujork.

Njegov početni atak je trebalo da bude automatski. S pravom sam verovao da ima dugu boju karo bez asa, te bi na osnovu toga trebalo da zaključim da sam šiken karo i da sam zato kontrirao slem.

Koks nije gubio toliki novac na bridžu bez razloga. Trebala mu je večnost za početni atak. Izvukao je jednu kartu, krenuo da je spušta na sto, vratio je u ruku i počeo da izvlači drugu kartu. Eliot, izvođač, široko se cerio. Denon je bio mrtav hladan, kao čovek koji servira meč loptu na četrdeset-ništa. Vejnrajt, koji je stajao

iza mene, disao je teško. Video je moje karte i znao koji je atak smrtonosan. Nemo je psovao Koksa onoliko koliko sam ga ja nemo hrabrio.

Koks je izvukao drugu kartu iz ruke. Zaigrala je nad stolom. Pomolio sam se. Zatim ju je vratio u ruku. Šta ću ja ovde, pitao sam se, igram sa najgorim igračem na svetu protiv dva osrednja koji izgledaju opasno samo zato što su protivnici. Voleo bih da vidim Vajnrajta, Eliota i Denona u pravoj partiji u *Mejferu*. Ali, nismo bili u *Mejferu* i Koks je *morao* da izvede pravi atak. Zaista sam želeo da Koks dobije, ako ni zbog čega drugog, ono zato što je obećao da neće više da igra sa ovom trojicom ako pobedi.

Koks je ponovo izvukao kartu iz ruke. Sa ovom se još nije igrao. Držao ju je poput čoveka kog sam jednom video da drži zvečarku. Pustio ju je na sto. Padala je. Zažmurio sam.

Kad sam otvorio oči ugledao sam divan prizor: četvorku karo.

“Jesam li dobro atakirao?” pitao je Koks.

“Ne znam”, rekoh. “Pitam se da li da sečem.”

Izvukao sam malog aduta i mahnuo njime nad stolom. “Možda je g. Denon takođe šiken”, rekoh. “Može da me nadseče”. Vratio sam kartu nazad u ruku.

Poigrao sam se bojom herc, u kojoj sam imao četvrtu sedmicu. “Rizikovaću!” rekoh odlučno i tresnuh malog aduta na sto.

Vajnrajt jeknu. Denon je bio toliko potresen da je osim adutskog asa izdao još jedan štih. Pali su dva puta i mi smo zaradili 500 dolara.

U trećem deljenju mi smo bili u zoni. Podelio sam sebi 19 onerskih poena i otvorio dva bez aduta, za šta je potreban najmanje 21 poen. Karta mi je bila prejaka za jedan bez aduta, a plašio sam se da otvorim u boji jer bi Koks mogao da odgovori jedan bez aduta i postane izvođač. Koks je, znajući da imamo parcijalni skor od 40 iz prvog deljenja, pasirao. Mogao sam da napravim četiri bez aduta, ali sam ‘zaboravio’ da su mi mali pikovi na stolu dobri, pa sam napravio tačno. Do sada smo uzeli 570 dolara.

U četvrtom deljenju su Eliot i Denon izlicitirali i napravili dva herca. Mogao sam da ih oborim, ali sam težio većem dobitku. Na tom deljenju smo izgubili 160 dolara, ali smo dobili 950 dolara za rundu, od čega je polovina, navodno, bila moja.

“Da vidimo”, rekao sam. “Izgubio sam 600 dolara u prvoj rundi. Dobio sam 475 dolara u drugoj. Gubim samo 125 dolara. Nije loše.”

Zapravo je Koks dobio 950 dolara minus mojih 10 procenata. Našim protivnicima se, pak, činilo da je dobio i više. U prve dve runde njegov par je dobio.

Situacija je bila dobra. Naši protivnici su mislili da imam neograničen fond, ali su, iz prethodnog iskustva, mislili da Koks ima 2.000, ili čak 4.000 dolara. Što nas imućnijima smatraju, duže će hteti da igraju kako bi dobili.

Partija je počela u devet uveče. Nadao sam se da ćemo bez prestanka igrati ceo vikend. Bio sam naviknut na duge seanse, a Koks je bio odmoran. Eliot i Vejnrajt teško da su mogli da igraju dugo i verovatno će se umoriti (ali ne i odustati – pohlepa će ih nagnati da izdrže). Denon je bio u dobroj formi, ali i tu smo imali sreće.

Do subote u 1 posle ponoći odigrali smo četrdeset četiri deljenja, od kojih je šesnaest Koks igrao kao moj partner. Ja sam *naizgled* izgubio 2.800 dolara. Koks je naizgled dobio 8.500 dolara. Zapravo, on je dobio 5.700, a ja sam bio na nuli (osim onih 10 odsto). Naši protivnici su izgubili 5.700.

U 1 posle ponoći, dežurni u sali za kartanje prišao je stolu i obratio se Denonu. “Traži Vas jedna mlada dama, gospodine”, rekao je pokazujući glavom prema vratima. Raskošna brineta stajala je na samom ulazu u salu.

“Dodavola”, rekao je Denon. “Recite joj da ide.”

Ženama nije bio dozvoljen pristup u salu za kartanje, a Denon očigledno nije hteo da ode sa njom. Rekao joj je da dođe oko jedan, smatrajući da će do tada Koks da bankrotira. Umesto da bude tako, Denon je gubio novac, pa je seks pao na drugo mesto.

“Zašto ne podeš s njom?” upita Vejnrajt.

“Radije bih da ostanem.”

“Idi s njom.”

“Hoću da ostanem.”

“Idi! Dovoljno si izgubio!” To je bilo naređenje.

Vejnrajt je patio. Zbunila ga je sreća koju smo naizgled imali Koks i ja kad god smo igrali zajedno. Hteo je da se uključi u igru i stavi tačku na to.

Denon je, oklevajući, otišao, a Vejnrajt se nevino nasmešio.

Svaki par sati Koks i ja smo prekidali partiju radi odlaska u kupatilo. To je bilo sumnjivo, ali smo morali da rizikujemo. Koks je morao da mi da novac kako bih održao iluziju da mogu dovek da gubim.

Vejnrajt i Koks su izlicitirali veliki slem. To me je ‘koštalo’ 755 dolara. “Avaj”, rekao sam dok sam Koksu davao novac. Eliot je izbrojao 755 dolara i dao Vejnrajtu.

“Vi stvarno imate kockarsko lice”, rekao sam Vejnrajtu, koji se mrštio. “Napravili ste veliki slem, a izgledate kao da ste pali. Divim se tome.”

Vejnrajt nije odgovorio. Bilo je tri sata ujutru i bio je zabrinut. Živnuo je kad je seo preko puta Eliota da igra protiv Koksa i mene.

Iz licitacije i sopstvene ruke sam shvatio da Vejnrajt u trefu ima dužinu i ne više od puba. Njegova licitacija je takođe pokazivala da verovatno ima asa i kralja herc. Da bih sprečio Vejnrajta da odobri trefove, morao sam da ubijem jednog od njegovih onera u hercu. Ako ne uspem u tome, on će uzeti šta god da vratim, odigrati asa tref, pa malog trefa, ući u ruku asom herc i dati mi poslednji štih u trefu. Kralj herc bi mu tada poslužio kao ulaz u ruku po preostala četiri promovisana trefa.

U drugom štihi sam odigrao damu herc. To je izgledalo kao glupost, zbog puba i desetke na stolu. Izvinio sam se Koks u i rekao mu da sam izvukao pogrešnu kartu.

Zapravo, Vejnrajt je bio gotov. Nije više mogao da odobri svoje trefove i da se vrati u ruku da ih izvuče. Da sam rutinski vratio osmicu herc, on bi odigrao malu iz ruke i uzeo na stolu. Ovo nam je, kako je ispalo, donelo 200 dolara (izgubili bismo 600 da je napravio kontrakt), a runda nam je ukupno donela 1.810 dolara.

Eliot je imao zapanjeni izraz lica čoveka kog je policija ispitivala pod jakim svetlom. Vejnrajt je vikao na njega što nije otvorio jedan bez aduta. Ja sam zevnuo i ponovo predložio da prekinemo.

Vršio sam na Vejnrajta dodatni pritisak. Brinuli su ga moji predlozi da prekinemo, što je značilo da će verovatno da počne da prelicitira u nadi da može da izvede brz i dramatičan preokret. To je upravo bila situacija u koju sam i hteo da ih stavim i o kojoj sam sa Koksom raspravljao u Njujorku. Sada je došlo vreme za kontre, osim ako mi imamo siguran kontrakt.

Denon se vratio u 6 ujutru. Imao je srećan, umoran izraz. On je bio zgodan momak, ali nije dobro zapažao. Pitao je kako nam ide.

”Ja sam izgubio šest hiljada trista dolara”, rekao sam.

”To je dosta”. Još uvek nije primetio šta je sa Vejnrajtom i Eliotom. ”Kako tebi ide?” pitao je Koks.

”Đavolski nas dere”, rekao je Vejnrajt ljutito, ”eto kako mu ide.”

”Ovo je bila srećna noć za Roja”, rekoh. ”Hajde da prekinemo. Ja sam gotov.”

”Ne”, rekao je Vejnrajt. To je bilo skoro naređenje. Svako prividno prijateljstvo je nestalo. ”Doktore Eliot”, rekao je, ”možda bi Vi trebalo da pauzirate. Odmorite se malo. Gospodin Denon i ja ćemo da nastavimo.”

Eliot se diže i gotovo obori sto. Nije mu prodrlo u svest koliko je zapravo izgubio. Izgledalo je da je Koks dobio 20.300 dolara. Zapravo je dobio 14.000. Eliot je izgubio trećinu od toga, znači gotovo 4.700. Oteturao je od stola. Ovo će ga zviznuti tek kada se probudi.

Činjenica da su samo četiri od dvanaest deljenja bila važna radila je u našu korist. Za njih je moralo da bude frustrirajuće, s obzirom na to koliko su gubili, da sede i igraju besmislena deljenja. Dve trećine vremena smo samo izvodili pokrete.

Koks se umorio, ali sam osećao da smo nas dvojica, kao par, svežiji. Ja sam bio u boljoj formi od Denona, makar za bridž, a Koks bi trebalo da izdrži duže od okruglog Vejnrajta.

Oko 8 sati ujutru Vejnrajt je počeo da guta vrele kafe, a Denon da shvata koliko je para izgubio dok se zabavljao sa brinetom. U 10 ujutru smo Koks i ja izlicitirali i napravili neoboriv veliki slem u bezadutu koji ih je koštao 2.200 dolara.

Vejnrajt je izvukao novčanik. Spao je na par novčanica od dvadeset i nekoliko od jedan dolar. "Nema više zeleniša", rekao je šaljivo. "Zapišite, a ja ću da vam isplatim kad završimo."

"Dobro", rekao je Roj Koks.

"Samo malo", rekoh ja. "Igrali smo stvarno predugo. Zašto sada ne završimo?"

Nisam nameravao da prekidam, ali sam još manje nameravao da dopustim Vejnrajtu da igra na crt. Koks je dobio više od 19.000 dolara i, što je stvar činilo prijatnijom, sve u gotovom.

"Imam pravo na šansu za revanš", rekao je Vejnrajt.

"To je jedino pošteno", rekoh ja, "ali, da ne menjamo pravila sada. Da plaćamo i dalje samo u gotovom, mada sam siguran da bi bilo sve u redu da zabeležimo."

"Roj će da garantuje za mene", reče Vejnrajt.

"Ja bih garantovao za Vas", rekoh ja, "ali i ja gubim. I umoran sam. Ne želim da sada menjam pravila. Siguran sam da možete da unovčite ček na recepciji."

Iz izraza njegovog lica mogao sam da vidim da je to tačno ono što ne može da uradi. Pogledao je Denona. "Vi unovčite ček", rekao je Vejnrajt, "zaboravio sam čekovnu knjižicu u sobi."

"Neće primiti moj ček", reče Denon meko. Izgledao je kao da je izgubio svaku nadu.

"Teniserska propalica", promrmlja Vejnrajt. Zatim se ozari. "U redu. Doneći svoju čekovnu knjižicu. Ne mrdajte."

Znao sam gde ide. Eliot je bio lekar. Njegov ček će biti u redu. Kockar i profesionalni teniser nemaju dovoljan kredit da unovče veliki ček. Zasmejao sam se, zamišljajući Vejnrajta kako diže Eliota iz kreveta da unovči ček.

Vejnrajtu je trebao sat da se vrati sa parama. Ohrabril me je što sam video da nije gubio vreme na brijanje i tuširanje. Izgledao je još iscrpljeniji nego kada je otišao. Eliot mora da se malo protivio.

Vejnrajt se smešio, što je značilo da krije nešto u rukavu. "Ovo skakanje sa mesta na mesto je zamorno", reče. "Hajde da igramo u stalnim parovima. Ovo će Vam dati veliku šansu. Igrajte sa Koksom, kog ide karta. Ja ću da igram sa Denonom."

Unovčio sam ček na deset hiljada dolara, pa možemo da igramo dok sve to ne ode.”

“Šta je sa g. Denonom?” pitao sam. “Da li on ima deset hiljada dolara?”

“Ja ću da finansiram g. Denona. Šta on izgubi, ja sam izgubio.”

“Važi, ako se g. Denon slaže“, rekoh.

“Dobro”, reče Denon. Nije dobro izgledao. Izgledao je prestravljen.

Sada smo bili oči u oči sa neprijateljem, a najbolji način da ih porazimo je bio da to učinimo brzo. Vejnrajt je bio umoran, ali bio je kockar i mogao sam da vidim da je navikao na duge seanse. Mislio je da smo Koks i ja slabi igrači i da će nas potući ako bude mnogo rizikovao. Da bih se suprotstavio odlučio sam da igram što bolje mogu, nadajući se da je Vejnrajt preumoran da zapazi razliku.

Karta nas je htela, ali Koks je, brzo se umarajući i verovatno ionako nesposoban da igra dobro, pravio mnogo grešaka. Na sreću, upamtio je da obično ja treba da odigravam. Ja sam namerno podlicitirao u deljenjima koja je Koks trebalo da odigrava.

Počeli smo da ih meljemo. Denonova devojka se pojavila na vratima i Vejnrajt je, kada ju je video, počeo da se grči od besa. Eliot se pojavio oko 2 popodne i pitao kako prolazi njegov novac. Njegov novac je gotovo nestao, pa je Vejnrajt morao da donese odluku. Da li da Eliotom zameni preplašenog Denona ili ne? Ni jedno nije obećavalo dobru budućnost.

Završilo se milostivo. Vejnrajt je spao na poslednju hiljadarku kada smo izlicitirali mali slem u zoni, vredan 1.430 dolara ako ga napravimo. Ja sam bio izvođač i mogao sam da pokažem karte, ali sam odigrao podelu.

“Loša sreća”, rekao sam Vejnrajtu. “Ali, zaboravite četrsto trideset dolara. Izgubili ste dovoljno.”

“A da nastavimo na reč?”

Nisam mu rekao šta može da uradi sa svojom reči. Koks je dobio 29.000 i želeo sam da se izgubim odatle.

“Vidite”, rekoh, “zaista sam uživao u ovoj partiji, iako sam izgubio nešto malo.” Izvukao sam snop ‘novčanica’ i posmatrao ih. “Da Vam kažem šta ćemo. Doći ćemo ponovo za dve nedelje i ponovo ćemo da igramo.”

“Mislim da treba da prihvatite moju reč. Gospodin Denon će da garantuje za mene. I Roj, takođe. Zar ne, Roj?”

Tada sam jedini put šutnuo nekog ispod stola. “Da”, reče Koks. “Ne”, reče on. “Mislim...”

“Roj, doći ćemo ponovo za dve nedelje.”

“Pa...”

“Za dve nedelje, Roj.”

Koks ustade od stola. Ovo je bio najvažniji potez koji je izveo od onog početnog ataka karo.

Vejnrajt ništa nije mogao da učini. Bio je previše umoran da shvati šta mu se desilo, a njegova dva satrapa su bila previše glupa.

Izašao sam sa Koksom iz sale za kartanje. “Stvarno se vraćamo za dve nedelje?” upitao je.

”Roj”, rekoah, “mislim da nisi za svoj novac dobio dovoljno od mojih časova. Možda treba da ih prekinemo.”

“Ali, da li se vraćamo?”

“Ne, Roj, ne vraćamo se.”

“Onda, možda da se malo odmorimo da da nastavimo da igramo sutra.”

Izašli smo iz kluba na blistavo sunce koje me je zaslepilo. Ali ne potpuno.

“Sutra”, rekao sam, “ćemo biti bezbedni, kod kuće u Njujorku.”